

5. DRŽAVNI STRUČNI SKUP

Sigurna cesta
udruga prometna preventiva mladih
Safe roads association for youth traffic safety

Sigurna cesta

Prometna preventiva od najranije dobi

PREDSTAVLJANJE PRIRUČNIKA
za odgojitelje, stručne suradnike i
ravnatelje u dječjim vrtićima

Prometna preventiva
od najranije dobi

Sigurna cesta
Udruga prometne preventive mladih

Autori:

Zlata Gunc,
dipl. pedagog

Tijana Vidović,
prof.
pedagogije
mr.sc. **Nenad**
Zuber,

Prometna preventiva
od najranije dobi

Sigurna cesta
Udruga primjena preventiva mladih

Recenzenti:

dr.sc. Milan Matijević

mr.sc. Miron Huljak

Leonora Pavičić,
odgojiteljica predškolske
djece

DOSADAŠNJE PREDSTAVLJANJE:

1. DRŽAVNI STRUČNI SKUP ZA RAVNATELJE PREDŠKOLSKIH USTANOVA

„Odgovornost ravnatelja/voditelja za odnose i preuzimanje vodstva“

koji je održan u ožujku, u Primoštenu

2. DRŽAVNI STRUČNI SKUP ZA ODGOJITELJE PREDŠKOLSKE DJECE

„Odgojitelj kao (su)kreator kvalitete odgojno-obrazovnog rada ustanove za RPOO“

koji je održan u travnju, u Šibeniku

Prometna preventiva od najranije dobi

Sigurna cesta
Udruga primjena preventiva mladih

**Prometna preventiva
od najranije dobi**

Sigurna cesta
Udruga primjena preventiva mladih

Prometna preventiva od najranije dobi

Prometna preventiva od najranije dobi

Sigurna cesta
udruženje primjene preventiva mladih

Prometna preventiva
od najranije dobi

Sigurna cesta
Upute preventivne edukacije

Ovaj priručnik je **namijenjen odgojiteljima**, stručnim suradnicima i ravnateljima u dječjim vrtićima **koji već sustavno rade s djecom** predškolske dobi **na odgoju za sigurno i odgovorno ponašanje u prometu ili bi to željeli raditi ali, ne znaju što i kako**

Prometna preventiva
od najranije dobi

Sigurna cesta
Upute prevoza deceta i mladića

- **potpora i stručno mišljenje
Ministarstva**
- **134 stranice**
- **predgovor + uvod + 16 poglavља +
zaključak**
- **popis kratica i objašnjenja**
- **79 izvora + navoda + citiranja**

Priručnik je strukturiran u tri djeline:

Prometna preventiva
od najranije dobi

Sigurna cesta
Upute prevoza djece i mladića

1. Sigurnost prometa, sigurnost djece u prometu i uloga prometne preventive u povećanju sigurnosti ...

2. Propisi koji podržavaju provedbu prometne preventive u dječjim vrtićima i evaluacija u prometnoj preventivi ...

3. Važnost odgoja i obrazovanja djece za prometnu kulturu, kreiranje programa prometne preventive dječjeg vrtića, temeljne odrednice programa, kompetencijski pristup, strateško planiranje i akcijski planovi

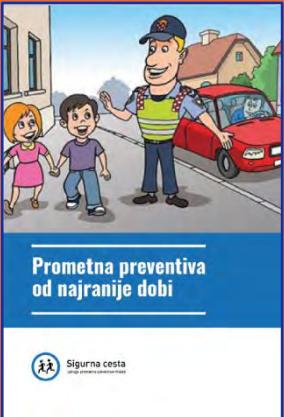
Prometna preventiva
od najranije dobi

Sigurna cesta

1.

SIGURNOST DJECE U PROMETU

- Važnost cjeloživotnog učenja za povećanje sigurnosti u prometu
- Odgovornost i edukacija roditelja

SIGURNOST U PROMETU KAO GLOBALNI PROBLEM

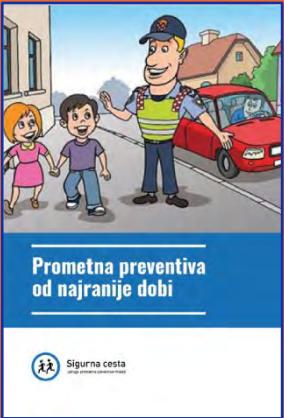
- Osvrt na stanje sigurnosti u svijetu
- Pregled strategija za povećanje sigurnosti u prometu
- Desetljeće akcije za cestovnu sigurnost 2011.–2020.
- Svjetske i nacionalne akcije, aktivnosti i kampanje vezane za sigurnost djece u prometu

ULOGA PROMETNE PREVENTIVE U POVEĆANJU SIGURNOSTI DJECE U PROMETU

- Što je prevencija u prometu

1.

SIGURNOST DJECE U PROMETU

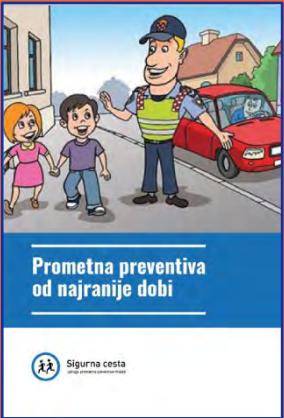
O sigurnost prometa ...

O sigurnosti djece u prometu .

1.

Smrtno stradala djeca u prometnim nesrećama od 1994. do 2017. godine

Nastrandala djeca (do 13 godina) u 2017.godini

Svojstvo djeteta u prometu	Poginuli		Ozlijedjeni			
	ukupno	%	teško	%	lakše	%
Vozači	1	12,5	23	20,9	81	9,6
Putnici	5	62,5	46	41,8	567	66,9
Pješaci	2	25,0	41	37,3	199	23,5
Ostali						
UKUPNO	8	100,0	110	100,0	847	100,0

1.

SIGURNOST DJECE U PROMETU

Važnost cjeloživotnog učenja za povećanje sigurnosti u prometu

SIGURNOST DJECE U PROMETU

Odgovornost roditelja

Prometna preventiva
od najranije dobi

Sigurna cesta

Učaj preko preventivne filma

1.

SIGURNOST U PROMETU KAO GLOBALNI PROBLEM

Prometna preventiva
od najranije dobi

Sigurna cesta
Upute prevoza deceta i mladića

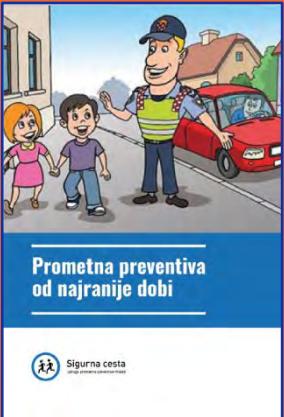
1.

Osvrt na **stanje sigurnosti** u svijetu
Pregled **strategija** za povećanje sigurnosti u prometu
Desetljeće akcije za cestovnu sigurnost
2011.–2020.
Svjetske i nacionalne akcije, aktivnosti i **kampanje** vezane za sigurnost djece u prometu

1.

SIGURNOST U PROMETU KAO GLOBALNI PROBLEM

Osvrt na **stanje sigurnosti** u svijetu

**SVAKE 24 SEKUNDE NETKO
POGINE NA CESTI**

Global status report on road safety 2018

SIGURNOST U PROMETU KAO GLOBALNI PROBLEM

Prometna preventiva
od najranije dobi

Sigurna cesta
Upute prevoza decenata

1.

Osvrt na **stanje sigurnosti** u svijetu

Deset vodećih uzroka smrti u svijetu

usporedba 2004. - 2030.

2004.

Rang	Bolesti ili ozljede
1	Srčane bolesti
2	Cerebro vaskularne bolesti
3	Dišne infekcije
4	Kronične plućne bolesti
5	Crijevne i probavne bolesti
6	HIV/AIDS
7	Tuberkuloza
8	Dušnik, bronhi, rak pluća
9	Nesreće u prometu
10	Prenatalni razlozi

2030.

Rang	Bolesti ili ozljede
1	Srčane bolesti
2	Cerebro vaskularne bolesti
3	Kronične plućne bolesti
4	Dišne infekcije
5	Nesreće u prometu
6	Dušnik, bronhi, rak pluća
7	Šećerne bolesti
8	Hipertenzija srca
9	Rak želuca
10	HIV/AIDS

Izvor: WHO – Svjetska zdravstvena organizacija

1.

SIGURNOST U PROMETU KAO GLOBALNI PROBLEM

Pregled **strategija** za povećanje sigurnosti u prometu

SIGURNOST U PROMETU KAO GLOBALNI PROBLEM

Pregled **strategija** za povećanje sigurnosti u prometu

2004. WHO i WB: Svjetsko izvješće o preveniranju stradavanja na cestama

2006. Komisija za globalnu cestovnu sigurnost:

Izvješće – predlaže desetogodišnji Akcijski plan preventivnih akcija

2007. UN: Svjetska kampanja - Učinimo ceste sigurnima

1.

≡ MAKE ROADS SAFE
The Campaign for Global Road Safety

SIGURNOST U PROMETU KAO GLOBALNI PROBLEM

Pregled **strategija** za povećanje sigurnosti u prometu

2009. Prva ministarska konferencija o sigurnosti cestovnog prometa:

Moskovska deklaracija i poziv na "Desetljeće akcije"

2010. UN: Svjetska kampanja – DESETLJEĆE akcije za sigurnost prometa 2011. – 2020.

1.

Prometna preventiva
od najranije dobi

Sigurna cesta
cesto preventivna politika

SIGURNOST U PROMETU KAO GLOBALNI PROBLEM

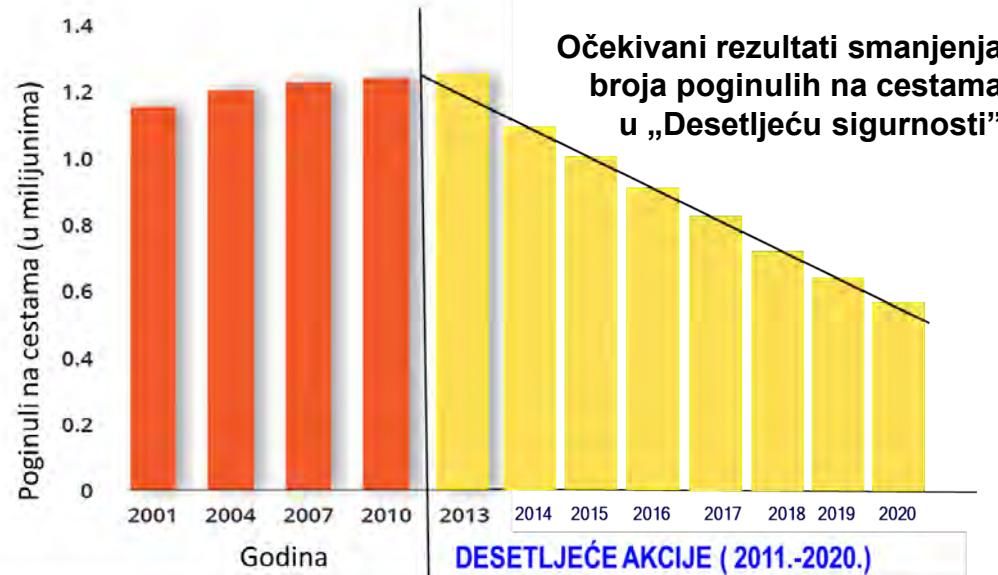
Prometna preventiva
od najranije dobi

1.

DESETLJEĆE akcije za sigurnost prometa
2011.–2020.

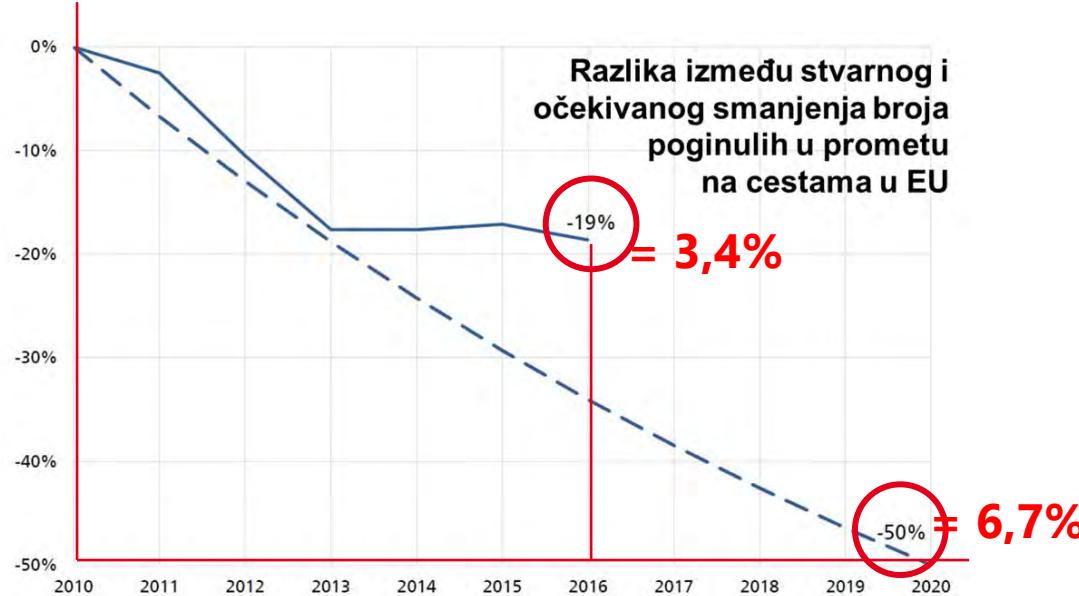

1.

SIGURNOST U PROMETU KAO GLOBALNI PROBLEM

DESETLJEĆE akcije za sigurnost prometa
2011.–2020.

Kontinuirano
smanjenje
2017-2020
= 11,4%

SIGURNOST U PROMETU KAO GLOBALNI PROBLEM

KAMPANJE za sigurnost djece u proemtu

Prometna preventiva
od najranije dobi

Sigurna cesta
Sigurne putnike osiguravati

1.

#SaveKidsLives

Save Lives
#SlowDown

1.

Prometna preventiva
od najranije dobi

Sigurna cesta
Uprava prometa i saobraćaja Republike Hrvatske

SIGURNOST U PROMETU KAO GLOBALNI PROBLEM

KAMPANJE za sigurnost djece u proemtu

PROMETNA
Učilica

RODA®

roditelji u akciji |

ULOGA PROMETNE PREVENTIVE U POVEĆANJU SIGURNOSTI DJECE

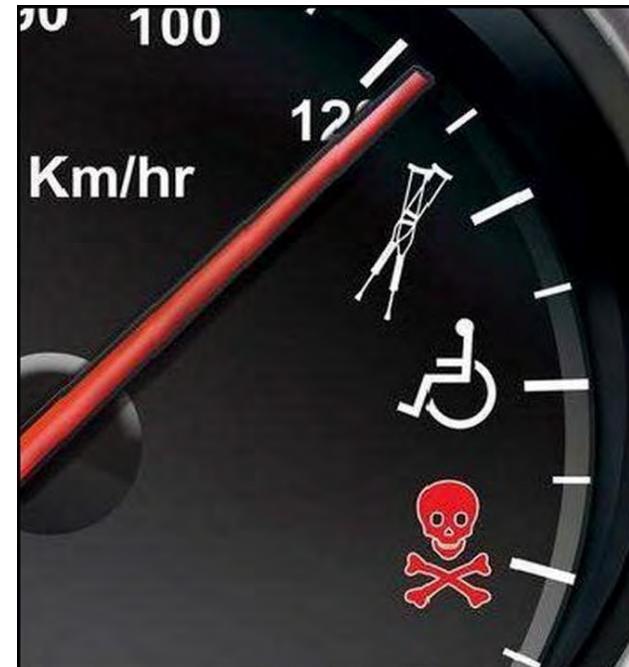
Prometna preventiva
od najranije dobi

1.

PREVENCIJA kao pojam ...

PREVENCIJA kao podsusuvav
sigurnosti prometa ...

ULOGA PROMETNE PREVENTIVE U POVEĆANJU SIGURNOSTI DJECE

Prometna preventiva i sigurnost djece u prometu

Sustavno vođena preventivna djelatnost, kao dio nacionalne strategije vezane za sigurnost u cestovnom prometu

Sustavan i kontinuiran pristup prometnom odgoju najmlađih u dječjim vrtićima i programu predškole ...

Prometna preventiva
od najranije dobi

1.

Prometna preventiva
od najranije dobi

Sigurna cesta
Učaj prevozne sigurnosti

2.

Prometna preventiva
od najranije dobi

Sigurna cesta
Upute preventivne obrazovanosti

ZAKONSKO UPORIŠTE ZA ROVEDBU PROMETNOG ODGOJA I BRAZOVANJA S DJECOM RANE I PREDŠKOLSKE DOBI

OSNOVE PROGRAMA RADA S DJECOM
PREDŠKOLSKE DOBI (1982)

ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD S DJECOM U
GODINI PRIJE POLASKA U OSNOVNU ŠKOLU
(1982)

- Put od kuće u kojoj stanujem do moga vrtića (ulice, trgovи, trgovи, raskrižja, promet, vozilа)
- Moje mjesto (grad, selo, naselje)
- Kretanje pješaka pločnikom ili pješačkom stazom (kretanje cestom bez pješačke staze)
- Prijelaz preko ceste, semafori, prometni policajac, prometni znaci, kretanje vozila i pješaka

ZAKONSKO UPORIŠTE ...

2.

PROGRAMSKO USMJERENJE
ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA S DJECOM
PREĐŠKOLSKE DOBI (1991.)

NACIONALNI PROGRAM SIGURNOSTI
CESTOVNOG PROMETA REPUBLIKE HRVATSKE
2011.–2020.

(Narodne novine, broj 59/2011)

NACIONALNI KURIKULUM ZA RANI I
PREĐŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE (2015.)

ZAKONSKO UPORIŠTE

2.

KONVENCIJA O PRAVIMA DJETETA

... pravo djeteta na odrastanje u sigurnom

CILJ: ~~okruženju~~odrasle s pravom djeteta na okruženje u kojem će se osjećati sigurnim i zaštićenim, što je uvjet njegova zdravog tjelesnog, intelektualnog, psihičkog i duhovnog razvoja

ZAKON O PREDŠKOLSKOM ODGOJU I OBRAZOVANJU

članak 15.a - programi koji se provode u dječjim vrtićima i

obaveza Ministarstva da iznad sukladnosti

ZAKONSKO UPORIŠTE

Prometna preventiva
od najranije dobi

Sigurna cesta
Upute prevoza decenata

2.

DRŽAVNI PEDAGOŠKI STANDARD PREDŠKOLSKOG ODGOJA I NAOBRAZBE

članak 3. - razrada svih programa koji se provode u dječjim vrtićima

članak 44. - opis prostora u i oko dječjeg vrtića
Igrališta koja obuhvacaju:

- igrališta za djecu jaslične dobi,
- igrališta za djecu vrtićne dobi,
- **prostore za poligon – vožnju,**
- slobodne površine,
- spremište za vanjska igrališta,
- sanitarni čvor pristupačan s igrališta.

PROGRAM PREDŠKOLE

2.

ZAKON O PREDŠKOLSKOM ODGOJU I OBRAZOVANJU - članak 23. a

DRŽAVNI PEDAGOŠKI STANDARD PREDŠKOLSKOG ODGOJA I NAOBRAZBE - članak 16.-20.

PRAVILNIK o sadržaju i trajanju programa predškole, mora osigurati svakom djetetu u godini dana prije polaska u osnovnu školu optimalne uvjete za razvijanje i unaprjeđivanje vještina, navika i kompetencija te stjecanje spoznaja i zadovoljavajuće interesa koji će mu pomoći u prilagodbi na nove uvjete života,

OSTALI PROPISI

NACIONALNOM PROGRAMU SIGURNOSTI CESTOVNOG PROMETA RH 2011.-2020.

Prometna preventiva
od najranije dobi

Sigurna cesta
Upute prevoza osoba na vozilima

2.

„... Prometni odgoj već od najranije dobi ključan je kako bismo dugoročno imali sudionike u prometu koji će se ponašati sukladno propisima te prepoznavati opasnosti u prometu ...“

Edukacijom **treba obuhvatiti i roditelje** kako bi oni sami pravilno usmjeravali djecu za sigurno sudjelovanje u prometu ...“

OSTALI PROPISI

Prometna preventiva
od najranije dobi

Sigurna cesta
Upute prevoza decenja

2.

ZAKON O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA

Posebnu pozornost treba posvetiti odredbama sljedećih članaka: 41., 45., 55., 76., 89., 163. i 215. koji govore o djeci sudionicima u prometu.

U članku 163. propisan je način na koji se djeca smiju prevoziti u motornim vozilima što je važno i prigodom organizacije prijevoza djece na izlete, posjete u organizaciji dječjeg vrtića.

OSTALI PROPISI

2.

PRAVILNIK O UVJETIMA KOJE MORAJU ISPUNJAVATI VOZILA KOJIMA SE PREVOZE DJECA

2.

Prometna preventiva
od najranije dobi

MUP i
MZO

AZOO

Pravobra
niteljica
za djecu

CVH

Klinika za
dječje
bolesti
KLAIĆEVA

JLS

Dječji
vrtići

VREDNOVANJE I SAMOVREDNOVANJE

2.

Prometna preventiva
od najranije dobi

Sigurna cesta
Upute prevoza deceta i starijih

- ▶ Procijena svrhovitost i postignuća te ostvarenje postavljenih ciljeva
- ▶ Eevaluacija se provodila etapno kako bi se pravovremeno uočile eventualne manjkavosti i poduzimale mjere unapređenja

VREDNOVANJE I SAMOVREDNOVANJE

2.

Vrednovanje na nacionalnoj
prometne preventive
razini i na regionalnoj razini

- Vrednovanje se provodilo na nekoliko razina:
 - vrednovanje stručnog usavršavanja,
 - samovrednovanje odgojitelja u odnosu na njihove kompetencije u području prometne preventive,
 - vrednovanje odgojno-obrazovnog rada s djecom,
 - vrednovanje dječjih kompanija,
 - vrednovanje suradnje s roditeljima u području

2.

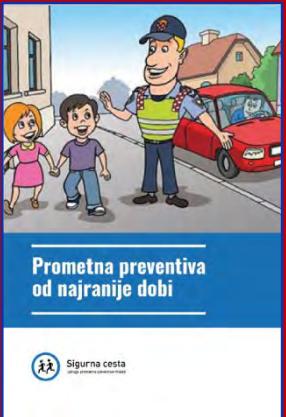

VREDNOVANJE I SAMOVREDNOVANJE

- ▶ Evaluacijski upitnici za sudionike stručnih skupova
- ▶ Upitnik za dječje vrtiće o provedbi prometnog odgoja na državnoj razini
(koji su ispunjavali ravnatelji i odgojitelj sudionici stručnog usavršavanja)

2.

VREDNOVANJE I SAMOVREDNOVANJE

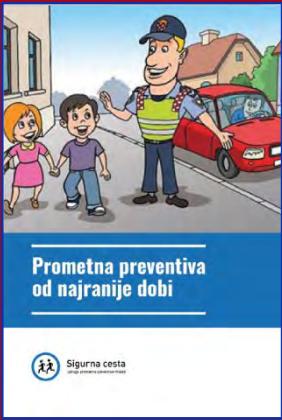
- ▶ Intervju o provedbi prometne prevent u dječjem vrtiću
(obavljali su ga svi sudionici regionalnih struči skupova)

- ▶ Radionica samovrednovanja za odgojiteljice – članice županijskih timova za prometnu preventivu

2.

REZULTATI

Svi provedeni evaluacijski postupci u okviru stručnog usavršavanja članova Županijskih timova prometne preventive na državnoj i regionalnoj razini ukazuju na sljedeće:

- Unatoč visokoj osviještenosti o važnosti razvoja kompetencija djece za odgovorno i sigurno sudjelovanje u prometu, **dio dječjih vrtića još nije izradio programe prometne preventive** kao posebne programe ili uvrstio u godišnji plan i program rada ustanove, odnosno prometni odgoj se ne provodi sustavno i kontinuirano u radu s djecom

REZULTATI

Prometna preventiva
od najranije dobi

2.

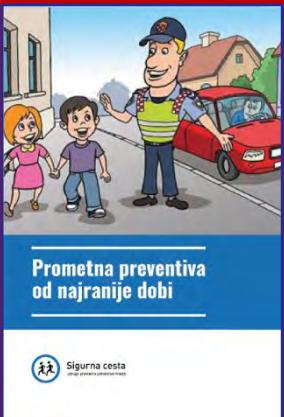

Materijalni uvjeti, posebice uređen prometni poligon, tek u manjem broju vrtića zadovoljavaju potrebne standarde za provedbu prometnog odgoja

Odgajitelji procjenjuju da nemaju dovoljno znanja o prometnim pravilima i propisima, odnosno, ne znaju kako vlastite programe prometnog odgoja uskladiti s njima

REZULTATI

2.

- ✓ Roditelji nisu dovoljno osvješteni o važnosti obiteljskog prometnog odgoja vlastite djece te se ukazuje potreba za različitim oblicima edukacije i aktivne uključenosti roditelja u provedbu prometne preventive u vrtiću
- ✓ Izužev stručnih skupova organiziranih od strane Udruge Sigurna cesta i AZOO, ostali oblici stručnog usavršavanja odgojitelja su nedostatni za razvoj njihovih profesionalnih kompetencija za rad u području prometne preventive

2.

Prometna preventiva
od najranije dobi

Sigurna cesta

Udruga prometne preventive mladih

ZATO

...

Prometna preventiva
od najranije dobi

Sigurna cesta

Udruga prometne preventive mladih

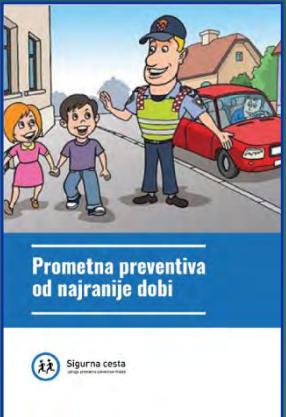

Prometna preventiva
od najranije dobi

3.

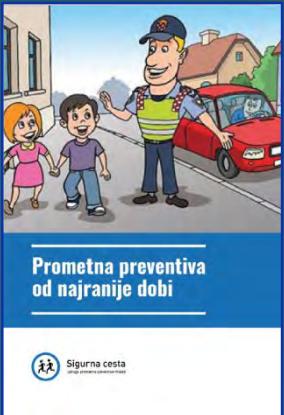
Treća cjelina:

Odnosi se na kreiranje autentičnog programa prometne preventive dječjeg vrtića uz uvažavanje:

- materijalnih i socijalnih resursa vrtića
- dosadašnjih iskustava pedagoške prakse
- prometne kulture i infrastrukture okruženja vrtića

Značajke programa prometne preventije

3.

INTEGRATIVAN - obuhvaća različite aspekte odgojno-obrazovnog rada i cjelovit razvoj djeteta

RAZVOJAN - otvoren za promjene i unapređenje kvalitete

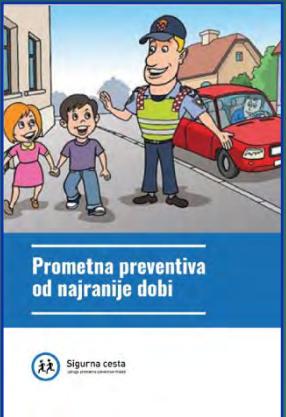
HUMANISTIČKI - orijentiran na sve sudionike odgojnog-obrazovnog procesa

SU-KONSTRUKTIVISTIČKI - u njegovu nastajanju treba konzultirati sve stručne djelatnike vrtića, a po potrebi i vanjske suradnike

3.

Važnost odgoja i obrazovanja djece za prometnu kulturu i sigurnost u prometu

Prometni odgoj razvija životno važne kompetencije koje djeci u rizičnim prometnim situacijama mogu doslovno spasiti život

Uloge djeteta u prometu: pješak, putnik u osobnom vozilu ili javnom prijevozu, vozač dječjih prijevoznih sredstava

3.

Važnost odgoja i obrazovanja djece za prometnu kulturu i sigurnost u prometu

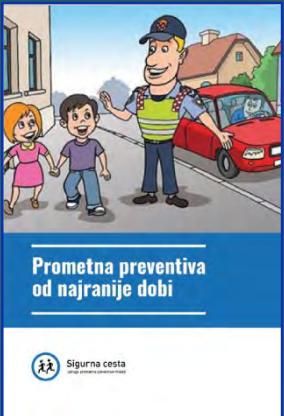

Dijete najugroženiji sudionik prometa
(osobito u
vozilima svojih roditelja) zbog:

- razvojnih osobitosti, nedostatka življenske i prometnog iskustva,
- neodgovornosti i nepažnje vozača,
- nepomišljenosti roditelja kao skrbnika za sigurnost djeteta u vozilu, uzora i učitelja.

3.

Osobitosti dječjeg razvoja i način učenja djece

Osobitosti djece koje ih čine ugroženima u prometu

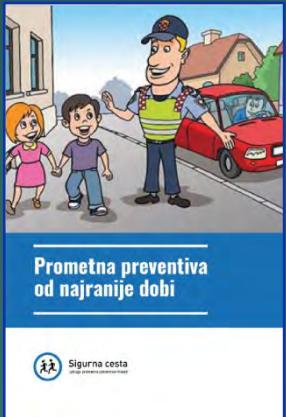
Razvojne karakteristike djece koje omogućuju učenje o prometu (od jasličke dobi do polaska u školu)

Suvremene strategije učenja djece u vrtiću:

- aktivno učenje kroz snažne doživljaje,
- neposredno iskustvo,
- vlastita aktivnost u suradnji s vršnjacima i uz podršku odraslih, u konkretnim prometnim situacijama.

3.

Osobitosti dječjeg razvoja i način učenja djece

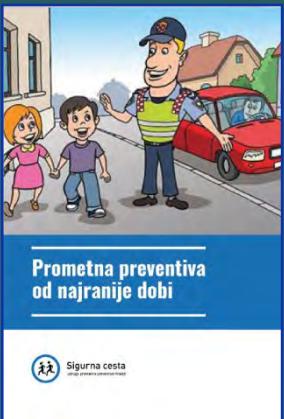
Neefikasni i efikasni modeli učenja o prometu u obitelji

- djeci treba pokazati i objasniti (što, zašto i kako)
- potom i uvježbati pravilan slijed radnji dok ne postanu rutina

Specifičnosti neposrednog prometnog okruženja vrtića

3.

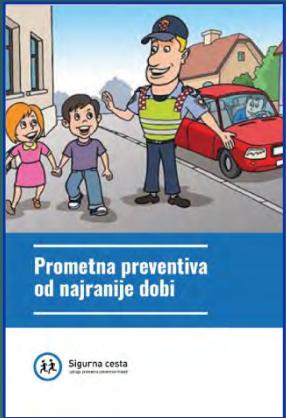

U izradi programa prometne preventive treba:

- procijeniti prometne **prilike i ograničenja** u vrtičkom okruženju (polazište za izradu programa)
- osigurati **prostorno-materijalne uvjete** nužne za realizaciju programa prometne preventive u vrtiću (oprema, didaktički materijali, prometni poligon)

3.

Temeljne odrednice programa prometne preventive

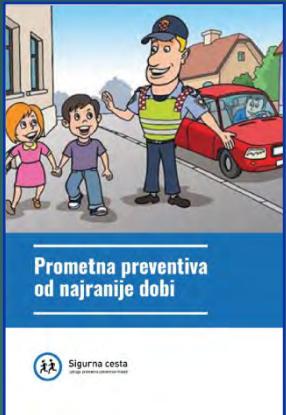
CILJ: razvoj opće prometne kulture djece i priprema za samostalno i sigurno sudjelovanje u prometu kao pješaci i putnici u vozilima

ZADACE: osvjećivanje opasnosti, razvoj opreza i odgovornosti za vlastitu sigurnost, upoznavanje prometnih pravila važnih za pješake, snalaženje u različitim prometnim situacijama u naselju

SADRŽAJNI OKVIR – ključne teme

IDEJNE SMJERNICE za planiranje različitih aktivnosti

3.

Kompetencijski pristup u planiranju i provedbi prometne preventive

Prometna kultura kao jedna od dimenzija osobne kompetencije obuhvaća:

Znanja (prometna pravila važna za pješake)

Stavove (dosljednost u poštivanju pravila)

Vještine (potrebne za sigurno i kulturno sudjelovanje u prometu)

3.

Prometna preventiva
od najranije dobi

Kompetencijski pristup u planiranju i provedbi prometne preventive

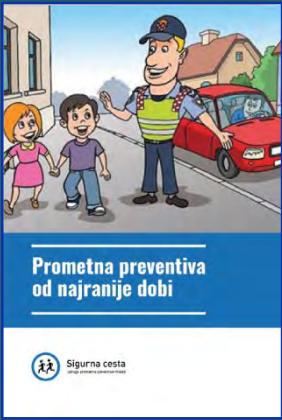
OČEKIVANI ISHODI:

- **mjerljivi pokazatelji djetetovih kompetencija**
(što dijete zna, hoće i može u prometu)
koje dijete treba steći do polaska u školu i
samostalnog
sudjelovanja u prometu

Proces

**OD PLANIRANJA CILJEVA DO PROCJENE
ISHODA UČENJA!**

3.

Važnost suradnje s roditeljima i lokalnom zajednicom

CILJ: aktivno uključivanje roditelja u prometne aktivnosti djece u vrtiću i osnaživanje roditeljskih kompetencija za prometni odgoj u svakodnevnim životnim situacijama

SVRHA: održati roditelje informiranim i pozornima u prometu i odgoju vlastite djece, posebice: fizičke mjere sigurnosti i zaštite djece u prometu, pružanje dobrog roditeljskog modela ponašanja u prometu, priprema djeteta za samostalno

ŠTO obiteljski odgoj u prometu čini nedovoljno efikasnim
OBLICI SURADNJE s roditeljima i lokalnom zajednicom

Posljednja poglavija ...

3.

Prometna preventiva
od najranije dobi

Sigurna cesta
Upute prevoza deceta i mladića

Načini praćenja, procjenjivanja, vrednovanja i dokumentiranja programa prometne preventive

Strateško planiranje i izrada akcijskog plana prometne preventive za rješavanje aktualnog problema ili postizanja više kvalitete u provedbi programa prometne preventive

Zaključak

3.

Posljednja poglavia ...

UN-ova DJEĆJA DEKLARACIJA ZA CESTOVNU SIGURNOST

- apel djece odraslima u prometu **kao motivacija** za unapređenje sigurnosti djece i odgovornosti odraslih

www.SaveKidsLives2015.org

 THE GLOBAL GOALS
For Sustainable Development

Child Declaration for Road Safety

Why are thousands of children killed and injured on the roads around the world every single day? Because not enough is being done for our safety and our rights. You, our leaders, need to listen and act by joining our call for action to make sure all children can travel in safety.

We all deserve a safe journey to and from school. Roads must be made safe to allow girls and boys to walk safely to school. We ask for safe footpaths and cycle paths, we ask for road bumps to slow the traffic, and we ask for safe crossings so that we can get an education without fear or injury.

We call for all vehicles carrying children, anywhere and everywhere in the world, to be safe. All cars and buses should have seatbelts. When children ride with adults on motorcycles and scooters, they must have helmets that can protect them. We know that wearing a helmet or putting on a seatbelt can save lives.

Drinking and driving is dangerous. Speeding is dangerous. People who care about children should not do these things, no one should. The police should do more to stop people speeding or drinking and driving. We have a right to be safe all the time - when we're out with our families, when we're going to play or to school.

Laws must be made, our voices must be heard, and there must be action to make sure roads are safe for all children, all over the world.

So we call on you, the world's leaders, to include action against road deaths in the new Sustainable Development Goals. Wherever we live, we have the right to road safety for our friends, our families and ourselves.

As children, our voices are not always heard. That is why we are calling on you to amplify our voices and take action to provide us with safe roads now. Please listen and act. Save Kids Lives.

#SaveKidsLives
with road safety

3.

Prometna preventiva
od najranije dobi

Sigurna cesta
Upute prevoza osoba i robe

Posljednja poglavija ...

POPIS LITERATURE I ZAKONSKE REGULATIVE

– za osobno stručno
usavršavanje i pomoć u
planiranju i provedbi
programa prometne
preventive

Literatura

1. Ajduković, D. (1991). *Čovjekova okolina i psihologija*. U: Kolesarić, V., Krizmanić, M., Petz, B. (Ur.). *Uvod u psihologiju: Suvremena znanstvena i primijenjena psihologija*. Zagreb: Grafički zavod Hrvatske, 449-509.
2. Bloom, S. B. (1956). *Taxonomy of Educational Objectives*. Handbook I: Cognitive Domain. New York: Mc- Kay.
3. Commission for Global Road Safety (2006). *The Commission for Global Road safety 2006 – 2015. A Decade of Advocacy and Achievement*. Preuzeto s <http://www.towardszerofoundation.org/about/global-commission/>(17.11.2018.)
4. Corkalo, D. (1992). *Psihološki aspekti istraživanja okolinskih opasnosti*. Socijalna ekologija, 1(1), Zagreb. 62-81.
5. Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe. Narodne novine, 63/08, 90/10. Preuzeto s https://narodnenovine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_06_63_2128.html(11.10.2018.)
6. European Commission (2016). *Road Safety in the European Union, Trends, statistiss and main challenges*. Preuzeto s https://ec.europa.eu/transport/road_safety/sites/roadsafety/files/vademecum_2018.pdf(26.10.2018.)
7. European Transport Safety Council – ETSC (2017). *Ranking EU Progress on Road Safety*, 11th Road Safety Performance Indeks Report, (PIN Report). Preuzeto s https://etsc.eu/wp-content/uploads/PIN_ANNUAL_REPORT_2017-final.pdf(5.10.2018.)
8. Eurydice (2014). *Ključni podaci o predškolskom odgoju i obrazovanju u Europi*. Ured za publikacije Evropske unije. Preuzeto s <https://publications.europa.eu/hr/publication-detail/-/publication/4b-da53c1-7352-11e5-86db-01aa75ed71a1/language-hr>(10.10.2018.)
9. Fakultet prometnih znanosti (2018). *Sigurnost djece pješaka u zonama osnovnih škola* U: Lj. Šimunović, (Ur.). Zagreb: Fakultet prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Preuzeto s http://www.fpz.unizg.hr/zgp/wp-content/uploads/2018/05/Publikacija_FPZ_NPS-CP_2011-2020_Sigurnost_djece_pjesaka_u_zonama_osnovnih_skola-Zagreb_2018.pdf(24.11.2018.)
10. Federation Internationale de l'Automobile – FIA (2018). *3500 Lives Campaign*. Preuzeto s <https://www.fia.com/3500lives>(16.12.2018.)

Zahvaljujemo
na vašoj
pozornosti ...

PITANJA ?

